



Програма складена на підставі робочого навчального плану напряму підготовки **292 «Міжнародні економічні відносини»**

РОЗРОБНИК  
ПРОГРАМИ

 Д'яченко Ю.Ю.

## **ПРОГРАМА ФАХОВИХ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ**

**Мета** випробування для вступу на навчання зі спеціальності на освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр – визначення рівня підготовленості вступників, які бажають навчатись у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини».

**Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів.** Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавр абітурієнти повинні мати базову вищу освіту за однойменною спеціальністю та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та конкретно-економічних наук. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

**Характеристика змісту програм.** Програми іспитів спираються на освітньо-кваліфікаційну програму підготовки бакалавра з міжнародних економічних відносин та одночасно відбивають вимоги до вступників до рівня підготовки спеціаліста, визначених у галузевих стандартах вищої освіти даних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Програми – відносно цілісні утворення, в яких відображаються окремі сторони міжнародної економічної діяльності та об'єднуються знання з кількох дисциплін. Програма, характеризуючи основні функції бакалавра на певних ділянках його професійної роботи відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики, утворюють окремі розділи програми й у своїй єдності відображають спеціальність «Міжнародні економічні відносини» в цілому.

Програма відбиває тематику, необхідну бакалавру з міжнародних економічних відносин у його професійній діяльності. Порядок проведення співбесіди визначається Положенням про приймальну комісію СНУ ім. В.Даля.

### **Національні економіки в сучасному світі**

Національні економіки та їх систематизація. Сутність і структура економічної системи капіталізму вільної конкуренції та оцінка причин її еволюції. Країни-лідери світової економіки та їх сучасна роль. Країни, що розвиваються у світовій економіці, та особливості моделей розвитку окремих країн. Сутність і моделі економічної системи соціалізму та якісна оцінка передумов її трансформації. Характеристика країн з перехідною економікою. Сутність ринкової економіки та особливості ринкового реформування східноєвропейських країн. Етапи перехідного періоду та особливості ринкової трансформації економіки України. Змішана економіка: сутність, структура та моделі. Міжнародний поділ праці та його форми. Передумови участі України у МПП. Система факторів розвитку міжнародного поділу праці, їх вплив на сучасну зовнішньоекономічну політику України. Питання міжнародних економічних відносин у теоріях економічного розвитку. Наукове значення економічної теорії марксизму. Суть та еволюція маржиналізму. Економічна

сутність кейнсіанства та його значення для сучасної економічної науки. Загальна характеристика, еволюція та рекомендації монетаризму. Виникнення і загальна характеристика неолібералізму. Школи неолібералізму, їх взаємозв'язок з сучасністю. Інституціоналізм, його сутність та еволюція. Нова інституціональна економічна теорія (методологічні особливості та напрями). Сутність, критерії та параметри відкритої економіки. Світова економіка та характеристика ключових тенденцій її розвитку. Критерії структуризації світової економіки та їх сучасна пріоритетність. Ресурси розвитку світової економіки, їх покраїновий розподіл та глобальний характер використання.

### **Міжнародна економічна діяльність і середовище її розвитку**

Міжнародна економічна діяльність та порівняльна характеристика розвитку її форм. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності та визначення їх статусу в міжнародному та національному законодавствах. Середовище міжнародної економічної діяльності, його особливості і структуризація. Політичне середовище, політична стабільність та міжнародні конфлікти. Дискримінаційні та преференційні режими міжкраїнових взаємовідносин. Правове середовище та міжнародне економічне право. Характеристика держави як суб'єкта міжнародного економічного права. Міжнародно-правове регулювання різних форм співробітництва. Міжнародні організації та їх типізація. Міжнародні економічні організації, їх правовий статус та порядок прийняття рішень. ООН та міжнародне економічне співробітництво. Економічне середовище, сутність та основні суб'єкти ринку. Економічні інтереси і потреби: сутність та їхня роль у міжнародному співробітництві. Валовий внутрішній продукт і валовий національний дохід: їх кількісна визначеність та зв'язок з платіжним балансом. Інфляція: сутність і кількісна визначеність, види та соціально-економічні наслідки. Монополія та олігополія на міжнародних ринках. Соціально-культурне середовище розвитку міжнародної економічної діяльності. Складові сучасної інфраструктури міжнародної економічної діяльності та їх загальна характеристика. Міжнародні економічні відносини, їх принципи та рівні розвитку. Інтернаціоналізація як об'єктивний процес економічного розвитку. Рівень інтернаціоналізації економіки України в ключових макропоказниках.

### **Міжнародний фінансовий ринок**

Структура та ключові тенденції розвитку міжнародного фінансового ринку. Міжнародний кредитний ринок. Сутність, функції і різновиди міжнародного кредиту. Фінансові умови міжнародних кредитних умов. Міжнародний лізинг, факторинг та форфейтинг. Міжнародне кредитування української економіки та наслідки співробітництва України та МВФ. Міжнародний фондовий ринок та розвиток його структури. Страхування міжнародних операцій та його особливості в Україні. Сучасні особливості фун-

кціонування світового ринку золота. Глобалізація міжнародних фінансових потоків, сучасні фінансові інструменти і технології. Міжнародні фінансові центри, передумови формування та порівняльна оцінка розвитку. Офшорні зони (центри), механізми і наслідки здійснення офшорних операцій. Шляхи і проблеми інтеграції України у світову фінансову систему.

### **Міжнародний облік**

Міжнародні й національні стандарти бухгалтерського обліку. Фінансова звітність зарубіжних фірм, її склад і зміст. Облік грошових коштів і розрахунків з дебіторами в зарубіжних корпораціях. Облік та оцінка товарно-матеріальних запасів та довгострокових активів зарубіжних фірм. Специфіка обліку коротко та довгострокових зобов'язань зарубіжних фірм. Облік власного капіталу і розподілу прибутку зарубіжних товариств і корпорацій. Характеристика систем контролю і звітності у міжнародному бізнесі. Стан і проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку та фінансової звітності в Україні.

## **2. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ**

**Учасник іспиту повинен:**

**Знати:**

- закономірності й особливості сучасного стану розвитку міжнародних економічних відносин;
- методологію аналізу і вивчення сучасної міжнародних економічних відносин;
- сучасний економічний механізм зовнішньоекономічної діяльності;
- фінансові важелі здійснення зовнішньоекономічної діяльності;
- види торгових посередників;
- види зовнішньоекономічних операцій, види вільних економічних зон;
- різні моделі національного економічного розвитку;
- детермінанти економічного розвитку країн-лідерів;
- особливості економічного розвитку нових індустріальних країн;
- особливості економіки країн, що розвиваються;
- особливості економіки країн з перехідною економікою.

**Уміти:**

- аналізувати загальні і специфічні принципи міжнародних економічних відносин, чинники взаємозалежності країн, аналізувати і оцінювати

економічне, політико-правове, соціально-культурне середовище й інфраструктуру міжнародних економічних відносин;

- вміти використовувати отриманні знання щодо умов зовнішньоекономічної діяльності України, з одного боку, виходячи з цілей і задач її інтеграції в сучасну систему світових господарських зв'язків, а з іншого боку – з огляду на тенденції і перспективи розвитку міжнародних економічних відносин;
- проводити аналіз основних показників зовнішньоекономічної діяльності;
- проводити аналіз основних показників економічної діяльності різних країн.

### 3. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Глобалізація і безпека розвитку / О. Г. Білорус, Д. Г. Лук'яненко та ін.; За ред. О. Г. Білоруса. – К.: КНЕУ, 2001. – 733 с.
2. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: Монографія / Кер. авт. кол і наук. ред. Т. М. Циганкова. – К.: КНЕУ, 2003. – 660 с.
3. Дубчак В. І., Мартинюк О. В. Митна справа: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2002. – 310 с.
4. Єфіменко В. І., Лук'яненко Л. І. Облік у зарубіжних країнах: Навч. посіб. для самот. вивч. – К.: КНЕУ, 2005. – 290 с.
5. Козак Ю. Г., Лук'яненко Д. Г., Макогон Ю. В. та ін. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. – К.: ЦНЛ, 2004. – 672 с.
6. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. для самот. вивч. дисц. / За ред. А. М. Поручника. – К.: КНЕУ, 2005. – 156 с.
7. Міжнародна інвестиційна діяльність: Підручник / Д. Г. Лук'яненко, Б. В. Губський, О. М. Мозговий та ін.; За ред. Д. Г. Лук'яненка. – К.: КНЕУ, 2003. – 387 с.
8. Міжнародні фінанси: Навч. посіб. / За ред. О. М. Мозгового. – К.: КНЕУ, 2005. – 600 с.
9. Новицький В. Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 948 с.
10. Опришко В. Ф. Міжнародне економічне право: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 311 с.
11. Руденко Л. В. Транснаціональні корпорації: Навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2004. – 290 с.
12. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / А. С. Філіпенко, В. С. Будкін, А. С. Гальчинський та ін. – К.: Либідь, 2002. – 470 с.
13. Циганкова Т. М. Міжнародний маркетинг: теоретичні моделі та бізнес-технології: Монографія. – К.: КНЕУ, 2004. – 400 с.
14. Циганкова Т. М., Гордєєва Т. Ф. Міжнародні організації: Навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2003. – 183 с.
15. Циганкова Т. М., Петрашко Л. П., Кальченко Т. В. Міжнародна торгівля: Навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2003. – 256 с.

4.

, ' (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) – 12- , 10  
1.

|    | 12- |
|----|-----|
| 24 | 12  |
| 22 | 11  |
| 20 | 10  |
| 18 | 9   |
| 16 | 8   |
| 14 | 7   |
| 12 | 6   |
| 10 | 5   |
| 8  | 4   |
| 8  | 2   |

, 8,



## 5. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у формі тестування. Для проведення тестування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до тестування ухвалюється рішенням фахової атестаційної комісії, про що складається відповідний протокол, який передається до приймальної комісії.

Для проведення тестування фаховою атестаційною комісією попередньо готуються тестові завдання відповідно до «Програми фахового вступного випробування». Програма фахового вступного випробування оприлюднюється засобами наочної інформації на Web-сайті СНУ ім. Даля (<http://www.snu.edu.ua>) та інформаційних стендах кафедри міжнародних економічних відносин.

Фахове вступне випробування проводиться у строки передбачені умовами прийому до СНУ ім. В.Даля.

На тестування вступник з'являється з паспортом. Вступник одержує „Лист гестового завдання”, який містить 24 питання з варіантами відповіді, за дисциплінами, зазначеними у програмі фахових випробувань, і відповідає на них з попередньою підготовкою 30 хвилин в цілому. Користуватися при підготовці друкованими або електронними інформаційними засобами забороняється.

Результати тестування оцінюються за 12-бальною шкалою за правилами вказаними в розділі “Критерії оцінювання знань” даної програми і відмічаються у «Листі тестового завдання». Рівень знань вступника за результатами тестування заноситься також до відомості і підтверджується підписами трьох членів фахової комісії. Відомість оформляється одночасно з «Екзаменаційним листом» вступника і передається до приймальної комісії.

Заяву про апеляцію вступник може подати в день оголошення результатів до 17.00 години.

Голова фахової атестаційної  
комісії



доц. Целіщев О.Б.

Члени фахової атестаційної  
комісії



проф. Бузько І.Р.

доц. Д'яченко Ю.Ю.